

Voorlezen 1 Petrus 2:1-5 en 9-10 uit de Basis Bijbel:

"Doe alles weg wat slecht is: alle bedrog, jaloersheid en kwaadsprekerij. Verlang naar het zuivere woord van Gods waarheid, net zoals pasgeboren baby's verlangen naar pure, onverdunde melk. Want daardoor zullen jullie opgroeien. Door Gods woord zullen jullie proeven hoe goed en vriendelijk de Heer is. En ga naar Jezus toe. Hij is de levende bouwsteen waarmee God zijn huis wilde bouwen. De mensen hebben Hem wel afgekeurd, maar God heeft Hem uitgekozen omdat Hij zo kostbaar is. En jullie moeten je ook zelf laten gebruiken als levende stenen waarmee een geestelijk huis wordt gebouwd. Zo zijn jullie samen een heilig volk van priesters, een volk dat geestelijke offers brengt waar God blij mee is dankzij Jezus Christus."

"Jullie zijn door God uitgekozen. Jullie zijn een uitgekozen volk, een koninkrijk van priesters, een volk dat bij God hoort en dat zijn eigendom is. Jullie zijn uitgekozen om de mensen te vertellen van de geweldige dingen die God heeft gedaan. Hij heeft jullie uit het donker geroepen om in zijn heerlijke licht te komen leven. Vroeger waren jullie zijn volk niet, maar nu zijn jullie Gods volk. Eerst was er geen vergeving voor jullie schuld, maar nu zijn jullie door Gods vergeving kinderen van God geworden."

Wat zegt dit gedeelte uit Gods Woord tegen jou? Wat raakt je? Wat bedoelt God nu voor jou en voor ons? Ik zal het nog eens lezen. Luister er naar met deze vragen in je hoofd.

Dit bijbelgedeelte gaat:

Over een verlangen naar Gods waarheid en Gods Woord.

Over naar Jezus toe gaan.

Over samen een volk van priesters zijn.

Over weten dat we Gods eigendom zijn.

Over stappen in het licht vanuit het duister.

Dia: Hoe te leven in deze (goddeloze) wereld?

Vorige keer sprak ik over hoe Jezus dat deed. En hoe Hij dat heel anders deed dan de dominante groepen in zijn tijd: Farizeeërs, Sadduceeërs, Essenen en Zeloten. (Orthodoxe bubbel - politieke macht - wereldmijding - opstandig gevecht)

Jezus sprak veel over het Koninkrijk van God. Een belangrijke inspiratiebron voor Jezus was het boek Daniel (en de persoon Daniel). Jezus maakte duidelijk: als je mij volgt, dan leef je in het Koninkrijk van God. Daarover gaan we meer leren in de thuisgroepen.

Eigenlijk zegt Jezus: stap in mijn wereld! En bij Hem zagen de mensen tekenen van die onzichtbare goddelijke wereld: wonderen van genezing, het wonderlijk voeden van duizenden, het stillen van stormen, water dan wijn wordt, etc. Dat Koninkrijk van God zou je kunnen vergelijken met de lava die overal op de wereld diep onder de grond zit. Je ziet het niet, merkt het niet, maar het is er wel. En op sommige plaatsen komt het tot uitbarsting en dan is het zeer krachtig en zeer spectaculair.

Dia: Het Koninkrijk van God en de wereld waarin we leven

Daniel is ook een voorbeeld voor ons, als het gaat over hoe te leven in een goddeloze wereld. De vraag is hoe je moet leven in het Koninkrijk van God terwijl je ook in deze wereld leeft. Voor Daniel betekende dat: hoe leef je in Gods wereld en in een goddeloze wereld tegelijkertijd? En dat is een vraag die geldt voor alle gelovigen van alle tijden. En

die vraag wordt urgenter als het leven in deze wereld moeilijker wordt en vooral als deze wereld overwegend afwijzend en zelfs vijandig staat tegenover ons geloof in Jezus.

Petrus was een leerling van Jezus. Bij hem herkennen we heel duidelijk de stijl en nadruk van Jezus. Dat zien we heel mooi in 1 Petrus 2.

“U bent een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilig volk, een volk dat God Zich tot Zijn eigendom maakte; opdat u de deugden zou verkondigen van Hem Die u geroepen heeft. Ik roep u op als bijwoners en vreemdelingen: Houd uw levenswandel onder de heidenen goed; opdat zij door de goede werken die zij in u waarnemen, God verheerlijken mogen.” (Uit 1 Petrus 2:9-12, HSV) □

Petrus geeft hier twee beschrijvingen van ons als gelovigen - twee roepingen bijna. En die twee lijken met elkaar in strijd te zijn. Misschien dat jullie dat zelf al kunnen zien?

“U bent een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilig volk, een volk dat God Zich tot Zijn eigendom maakte; opdat u de deugden zou verkondigen van Hem Die u geroepen heeft. Ik roep u op als bijwoners en vreemdelingen: Houd uw levenswandel onder de heidenen goed; opdat zij door de goede werken die zij in u waarnemen, God verheerlijken mogen.” (Uit 1 Petrus 2:9-12, HSV) □

Hier zien we de spanning tussen: Koninklijke Priesters en Vreemdelingen en Bijwoners. Of, om maar twee keer met een 'v' te beginnen: de spanning tussen Vorst en Vreemdeling. Hoe is het mogelijk om die twee te combineren in ons leven. Vreemdelingen hadden in de tijd van Petrus tijd niets te vertellen. Dat is nu nog wel een beetje zo. Maar toen veel meer. Wij herkennen dat nog in ons woordje 'ellendig'. We voelen ons ellendig. Maar dat komt van het het woord 'buitenlander'. Duidelijk dat 'buitenlander' niets goeds betekende!

Petrus had deze beide uitdrukkingen volledig geleend uit het Oude Testament. Zoals Jezus dat ook steeds deed. De uitdrukking Koninklijke Priesters komt uit Exodus 19:6. Het gaat daar over de roeping van Israel. Ik heb daarover op andere zondagen vaker gesproken. Priesterlijk betekent een positie waarmee je anderen tot zegen kunt zijn namens God. En dat mag koninklijk zijn in de zin van met gezag, met uitstraling, met charisma, met invloed, met zeggenschap.

Ook de uitdrukking 'vreemdelingen en bijwoners' leende Petrus uit het Oude Testament. Dat vinden we in het boek Genesis over het leven van Abraham. Dat was aan het eind van Abraham's leven. Abrahams vrouw Sara was overleden en Abraham had geen eigen familiegraf. Dat was in die tijd heel belangrijk. Maar Abraham had geen eigen land en woonde als 'buitenlander' bij andere volken. Hij vraagt hier de Hethieten om een eigen plekje - een eigendom - als familiegraf. Lees maar eens mee wat er staat:

“Ik ben slechts een vreemdeling en bijwoner bij u, maar geef mij toch bij u een eigen graf... De Hethieten antwoordden Abraham en zeiden: Luister naar ons, mijn heer, u bent een vorst van God in ons midden. Begraaf uw dode in het beste graf dat wij hebben... Toen stond Abraham op, boog zich voor de bevolking van dat land.” (Uit Genesis 23:4-7, HSV)

□
Abraham noemt zichzelf 'vreemdeling', maar zij zien hem als een 'vorst'. Dat is zo veelzeggend. Wat betekent het dat je een vreemdeling bent, maar tegelijkertijd ook een vorst? Je hoort er niet echt bij, maar je wordt wel voluit gewaardeerd, gerespecteerd. En je hebt van daaruit invloed en je wordt als een zegen ervaren. Zo was dat bij Abraham. Zo was dat ook bij Daniel. Zo was dat ook bij Jezus. En dat is wat Petrus bedoelde.

Samengevat:
***Leven in deze wereld is leven in een spanningsveld:
Als vreemdelingen en als vorsten tegelijkertijd.***

Is dat zo in jouw leven? Jij bent dan een poort van zegen. Evelien vertelde me over hoe anderen de winkel ervaren. Op een dag hadden ze in de winkel en voor de winkel gebeden. En diezelfde dag verzuchte iemand dat ze een zo bijzondere sfeer ervaarde in de winkel. En Evelien vertelde over hoe ze met anderen bad in de Fontijnkerk tijdens de gebedsweek. Iemand kwam na afloop naar haar toe en zei tegen Evelien hoe zij haar ervaarde tijdens een gebedsmoment in Haarlem. Evelien, wil je daar zelf iets over zeggen.

Je merkt, het is niet eenvoudig om te weten hoe je dit nu heel praktisch doet. Maar het is alsof Petrus deze vraag gehoord heeft. In het vervolg van dit hoofdstuk gaat Peter verder en maakt het dan super praktisch.

Hij weet dat hij spreekt tot Christenen die het moeilijk hadden in het Romeinse Rijk. Geloven in Jezus was op vele plaatsen zelfs levensgevaarlijk. En de Romeinse wereldorde en de Romeinse manier van leven was zeker niet de orde en de manier die God voor zijn volk bedoelde. Hoe moet je je verhouden tot zo'n wereld? Moet je je maar aanpassen, zoals de Sadduceeërs deden in Jezus' tijd. Moet je je richten op heiliging en morele afstand houden, zoals de Farizeeërs? Moet je je maar zoveel mogelijk afzonderen en die wereld mijden, zoals de Essenen in Jezus' tijd? Of moet je de strijd aangaan en die vijandige wereld op agressievere wijze bestrijden? Wat Petrus dan zegt is heel schokkend:

“Onderwerp u omwille van de Heere aan alle menselijke orde... Want zo is het de wil van God, dat u door goed te doen het onverstand van de dwaze mensen de mond snoert; als vrije mensen, ...als dienstknechten van God. ...vrees God; eer de koning. ...wees uw meesters met alle ontzag onderdanig, niet alleen hun die goed en welwillend zijn, maar ook die verkeerd handelen.” (uit 1 Petrus 2:13-18)

Onderwerp je aan alle menselijke orde!

Je kunt het woordje 'orde' ook vertalen met 'instelling', ofwel alles wat door de mensen in deze wereld is ingesteld. In die tijd was dat de Romeinse orde. Dat was de wereld van toen. Dat was een grootmacht die toen al vele tientallen jaren de wereld domineerde en met harde hand regeerde. De Romeinen waren hard en meedogenloos bij het handhaven van hun wetten en het onderdrukken van alle rebellie en ongehoorzaamheid. Hun legereenheden marcheerden door elke stad en ieder dorp. Soms was er rebellie en opstand. Dan was het heel gewoon dat de Romeinen willekeurig vele burgers kruisigden - soms honderden langs de wegen ten voorbeeld voor alle anderen om de Romeinse machthebbers niet te tarten. Dat is nogal wat anders dan de moeite die wij nu soms ervaren met de wereld om ons heen. Menselijke orde betekende toen de Romeinse orde. Voor ons betekent het alles wat met deze wereld te maken heeft - hoe de zaken er geordend en geregeld worden. Dat is bij ons bv het rode stoplicht, het betalen van belasting, de leerplicht, de corona-regels, etc.

Wat, moeten wij ons daar aan onderwerpen! Voor de Christenen toen was dat zo schokkend. Jezus leerde dat ook en men vond ook dat zo moeilijk. Dat was zo volledig in strijd met wat de Joden in die tijd vonden en beleefden. Zeker de Zeloten kregen een rolberoerte als ze dit hoorden. Maar zelfs de Sadduceeërs - die zich nog het meest aanpasten aan hun tijd - hadden niet deze onderwerping voor ogen. Zij pasten zich aan

om langs die weg invloed te verkrijgen en hun doel te bereiken. Maar stilletjes hadden zij een bloedhekel aan die Romeinen en alles wat met die heidense bende te maken had.

Wat betekent dat? Je daar aan onderwerpen? En hoe ver gaat dat? Waar trek je de lijn? En hoe weet je wat God bedoelt? En hoe deed Jezus dat?

Petrus voegt twee dingen toe aan dit 'onderwerpen aan alle menselijke orde' - twee dingen die iets zeggen over hoe dat dan kan werken. En ook daar is sprake van iets wat voelt als tegenstrijdig. Heb je dat al opgemerkt in dit tekstgedeelte?

“Onderwerp u omwille van de Heere aan alle menselijke orde... Want zo is het de wil van God, dat u door goed te doen het onverstand van de dwaze mensen de mond snoert; als vrije mensen, ...als dienstknechten van God. ...vrees God; eer de koning. ...wees uw meesters met alle ontzag onderdanig, niet alleen hun die goed en welwillend zijn, maar ook die verkeerd handelen.” (uit 1 Petrus 2:13-18)

In deze wereld zijn wij vrije mensen en een dienstknechten tegelijkertijd

Hij zegt als eerste: doe dit 'als vrije mensen'. Heddy sprak vorige zondag ook over vrijheid - een vrijheid die je kunt hebben zelfs als je in de gevangenis zit. Dat is een innerlijke vrijheid. Die innerlijke vrijheid is het eerste wonder dat God in ons hart doet, wanneer we Jezus leren kennen. En de Bijbel roept ons toe: Raak die vrijheid nooit kwijt! Koester het - bewaak het - hou het vast!

Het tweede dat Petrus toevoegt aan de opdracht je te onderwerpen aan alle menselijke orde is: Doe het als dienstknechten van God. Dat betekent dat je God dient als Heer. Je zegt als het ware: U mag het bepalen. Ik ben uw eigendom - ik dien U. En U vraagt van mij om niet een houding van rebellie, weerstand, kritiek, boosheid en verzet te hebben - maar een basis-houding van het mij stellen onder de menselijke orde waarin ik mij nu bevindt in deze menselijke wereld.

Je moet heel goed begrijpen hoe schokkend dit was: God wil dat we vrij zijn en tegelijkertijd dat we dienstknecht zijn. In de Romeinse wereld was dat niet mogelijk. Je was of een vrije burger (nog beter een Romeins burger) of je was een slaaf/knecht. En dan was je niet vrij. De maatschappij was opgedeeld in twee grote klassen: de vrije (romeinse) burgers en de slaven en knechten die niet vrij waren.

Maar in het Koninkrijk van God kunnen deze twee dus wel samengaan. Dat had Jezus onderwezen. En dat had Petrus goed begrepen. Om het nog eens extra scherp neer te zetten, zegt Petrus er expliciet bij dat dit geldt ook geldt voor gezag dat deel uitmaakt van de vijand - of van een god-vijandige wereld of wereld-systeem. Hij zegt: dit geldt voor goede en voor slechte leiders. Wow!

Maar hoe dan? Hoe werkt dat? Hoe kan ik dat leren? Wat denk jij - hoe kun je vrij zijn en tegelijk een knecht?

Tijdens de voorbereiding van deze preek moest ik denken aan een gesprek dat ik vele jaren geleden had in mijn bijbelschooltijd met een mede-student met pastorale problemen. Hij had moeite met het staflid die verantwoordelijk was voor de pastorale zorg. Ik zei: als je er zelf voor kiest om God door hem te laten werken, dan komt het goed! Ik wist intuïtief: De gezagspersoon wordt door God gebruikt jou ten goede, wanneer je je vrijwillig en bewust onder dat gezag stelt en dat vervolgens in Gods hand legt. Jij bent vrij om dat te

doen. Je kiest er zelf voor. Je onderwerpt je aan de orde die er is - ook de gezagsordening - en je verwacht dat God er zijn zegenende werk door doet.

Jezus zei: Volg Mij - stap in mijn wereld - dan dien je Mij en ben je vrij. Paulus heeft daar ook over geschreven - heel mooi vertaald in Het Boek:

"Vroeger was u een slaaf van de zonde. Maar God zij gedankt: Toen u hoorde wat er over Christus werd verteld, hebt u dat met een dankbaar hart aangenomen. Nu u van de zonde verlost bent, mag u een nieuwe meester dienen: De rechtvaardigheid." (Rom 6:17-18)
En: *"Maar nu zijn wij van de wet bevrijd... Nu kunnen we God op een heel nieuwe manier dienen: Vanuit ons hart - door Zijn Geest." (Rom 7:6)*

In de NBV vertaling wordt dat vertaald met 'de nieuwe orde van de Geest'. We onderwerpen ons als vrije mensen aan de wereld-orde waarin we leven, maar in ons hart dienen we bovenal die nieuwe orde van de Geest - van het Koninkrijk van God.

Samengevat:

***Leven in deze wereld (ofwel in deze 'menselijke orde')
is leven in een spanningsveld:
Als vrije mensen en als dienstknechten.***

Meer nog: Heb je vijanden lief!

Nog even terug naar de tijd van Petrus. De Romeinen - dat was de vijand. Dat was het Babylon van hun dagen. Dat was het Beest waar Daniel over had gesproken. Dat was het toppunt van goddeloosheid. En wat zegt Jezus dan? Wat zegt Jezus over de vijand?

"U hebt gehoord dat er gezegd is: U moet uw naaste liefhebben en uw vijand moet u haten. Maar Ik zeg u: Heb uw vijanden lief; zegen hen die u vervloeken; doe goed aan hen die u haten; en bid voor hen die u beledigen en u vervolgen; zodat u kinderen zult zijn van uw Vader." (Matteüs 5:43-45, HSV)

Absoluut schokkend waren deze woorden: Heb je vijand lief! Dat gaat verder dan gehoorzamen. Dat gaat verder dan respecteren. Dat gaat verder dan je onderwerpen aan het gezag en je houden aan de regels.

De wet van Mozes leert dat we onze naaste moeten liefhebben. Nergens zegt deze wet dat we onze vijand mogen haten. De Joodse schriftgeleerden hadden dat er van gemaakt. Zij leerden dat de vijand niet onze naaste is - dat de wet van de naastenliefde niet voor hen geldt. Dat toont al hoe moeilijk het is om in dit opzicht te leven zoals God bedoelt.

Wij hebben daar in onze tijd als Christenen soms een wat softe ethiek van gemaakt. Onze toepassing is dat dat als iemand niet zo aardig is, je dan toch maar aardig blijft in reactie. En dan heb je het gevoel een heel goed Christen te zijn. Maar die softe ethiek werkt niet meer als we echt met een levensbedreigende en goddeloze vijand in aanraking komen.

In de wereld en in de tijd van Jezus was dat onderwijs schokkend - zelfs aanstootgevend. Zijn Joodse toehoorders betrokken dit zeker op de Romeinen. In de tijd van Jezus was het vriend of vijand! Hoe kon Jezus dit zeggen? En hoe bedoelde Hij dat? En waarom?

Een vorige zondag sprak ik over het voorbeeld van Daniel. Hij deed dat wel. De koning die hem in de leeuwenkuil had laten gooien, sprak hij de volgende dag vanuit die kuil toe met

"O koning, leef in eeuwigheid!". Dat was meer dan respect. Dat was een bede om zegen voor de koning. De koning moet dat ervaren hebben. Deze man aanvaardt mijn gezag - deze man respecteert mij als persoon - ja, deze man straalt zelfs uit dat hij mij als medemens liefheeft. En de koning wist heel goed dat hij dat helemaal niet had verdiend. Hoe deed Daniel dat? Hoe kon hij dat?

Jezus leefde in de wereld alsof voor Hem alle mensen hetzelfde waren: hoer, tollenaar, zeloot, dokter, visser, farizeeër, romeinse officier, etc. Hij zag allen als mensen. Jezus was in die zin echt vrij. Als je dat kent, dan is er geen oordeel (zoals bij de Farizeeërs), dat is er geen angst (zoals bij de zich verstoppende essenen), dat is er geen boosheid (zoals bij de Zeloten), en dan is er ook geen manipulatie en draaijerij (zoals bij de Sadduceeërs).

Dia - Openingsvraag: Hoe leven in deze (goddeloze) wereld?

Daniel leefde in het Babylon van zijn tijd - een goddeloos wereld-systeem. Petrus en de eerste Christenen leefden in het Babylon van hun tijd - het Romeinse Rijk. En dat rijk keerde zich nu en dan met demonische intensiteit tegen de Christenen. Hoe leef je in zo'n wereld?

Samengevat

***Leven in deze wereld is leven in een spanningsveld:
Als vorsten en als vreemdelingen
Als vrije mensen en als dienstknechten***

Ik was al min of meer klaar met het voorbereiden van deze boodschap, maar werd toen midden in de nacht wakker met een belangrijke aanvullende gedachte.

Daniel werd iemand met heel veel gezag en een hoge positie van invloed. We zagen al dat hij iemand was met een sterk en openlijk geloof. We zagen hoe hij midden in de wereld stond, maar daar toch ook weer niet bij hoorde. We zagen hoe hij op God vertrouwde op zeer moeilijke momenten, maar toch nooit toegaf aan gevoelens van boosheid of vijandigheid. Hij bleef in alles een man van geloof en van liefde.

Maar waarmee begon het dat hij in dat vreemde rijk zoveel aanzien kreeg en ook het respect van de koning? Dat was niet vanwege zijn voorbeeldige geloof of vanwege zijn liefdevolle en respectvolle levenshouding. Nee, het begon met iets anders: Daniel was in staat om dromen uit te leggen en temidden van alle wijzen en hooggeplaatsten kende hij een geestelijk leven dat ver uitging boven dat van alle anderen in dat heidense rijk.

"Toen maakte de koning een diepe buiging voor Daniël. Hij gaf opdracht Daniël te eren met offers en wierook. Nu weet ik zeker, zei de koning, dat jouw God de hoogste God is en heerst over alle koningen. Hij onthult geheimen, daarom was jij in staat deze droom uit te leggen. Hij gaf Daniël een hoge positie en overlaadde hem met geschenken." (2:46-48)

En toen dacht ik, zo begon het ook met Jezus. Hij werd verzocht in de woestijn en dan staat er dat Hij *"in de kracht van de Geest"* terugkeerde. Meteen daarna las Hij in een synagoge voor uit Jesaja en zegt dan over Zichzelf: *"De Geest van de Heer rust op mij, omdat hij mij gezalfd heeft."* Pas begint voor Jezus zijn tijd van publieke bediening. En, dacht ik, zo begon het ook met Jozef. Jozef kreeg dromen van God en leerde daar met wijsheid mee om te gaan. Hij kon dromen van anderen - en van de koning uitleggen. En dat bracht hem in posities van invloed en van gezag.

En, dacht ik, zo begon het ook met de eerste Christenen. Zij zaten wat angstig en onzeker met een paar honderd te bidden. En toen kwam daar de uitstorting van de Heilige Geest. En daarna was er dat krachtige getuigenis. Er waren dromen en visioenen - en er waren wonderen en tekenen. Natuurlijk moesten zij ook leren om daar met wijsheid en met liefde mee om te gaan. Ook zij moesten leren om met respect, geloof en liefde in hun wereld te leven. Maar het begon met een krachtig werk van Gods Geest in hun leven.

Dia: Hoe te leven naar de Orde van Gods Geest?

Hoe is dat bij ons? Hoe is dat bij jou? Hoe is dat bij mij? Hoe doe je dat?

Voor mij betekent dat eenvoudigweg Jezus volgen - WWJD - gevuld zijn met Gods Woord en met Gods Geest. Jezus zegt: Volg Mij - zorg dat deze wereld niet meer jouw prioriteit is, maar dat Mijn Wereld, Gods Wereld, Gods Koninkrijk jouw prioriteit is.

We baden voorafgaande aan deze prediking voor elkaar, voor onze gemeente. We probeerden daarbij profetisch te verstaan wat God bedoelt en hoe we mogen bidden. Ik heb de indruk dat we als gemeente in een soort depressie zitten. De jus is eruit. We zijn ontmoedigd. We zijn ook wat krachteloos. We zijn zoekende. Hoe moeten we verder?

Ik denk dat we mogen bidden voor een nieuwe uitstorting en vervulling met de Heilige Geest. We hebben dat nodig om in alles weer te ervaren dat we samen met God bezig zijn. Sterker nog, te ervaren dat Hij in ons midden werkzaam is en dat we door Hem worden meegenomen. Als dat gebeurt, dan zal Gods kracht en Gods vreugde ons hart vervullen. Dan wordt alles gemakkelijker. Dan wordt het een vreugde om samen gemeente te zijn. Dan wordt het een plezier en een bemoediging om bij elkaar te komen.

[Afsluiten met een tijd van gebed.]